

Győri Törvényszék
Kpk.750.260/2023/4.

A bíróság a dr. Hüttl Tivadar ügyvéd (1136 Budapest, Tátra u. 15/b.) által képviselt I.r. II.r. III.r. kérelmezőknek, Babicsné dr. Tőke Erzsébet kamarai jogtanácsos által képviselt Szombathely Megyei Jogú Város Helyi Választási Iroda Vezetője (9700 Szombathely, Kossuth Lajos utca 1-3.) kérelmezett ellen egyéni választókerületek kialakítása tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásban meghozta a következő

végzést:

A bíróság a kérelmezett 2/2023. (XI.14.) HVI számú határozatát megsemmisíti, és a kérelmezettet új eljárás lefolytatására kötelezi.

Az eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás:

A kérelmezett a 2023. november 14. napján kelt 2/2023. (XI.14.) HVI számú határozatával Szombathely Megyei Jogú Város közigazgatási területén belül az egyéni választókerületek beosztását módosította. Az indokolásban rögzítette, hogy a választókerületek száma 14-ről 12-re csökkent, ezért a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 306/C. § a) pontja alapján a választókerületi beosztást módosítani kellett. A határozat és melléklete tartalmazta az egyéni választókerületek határát, az egyes választókerületekben választásra jogosultak számát, a helyi választási bizottság véleményét és az egyéni választókerület választásra jogosultjai számának a településen egy egyéni választókerületre jutó választásra jogosultak számának átlagától való eltérésének mértékét.

A határozat megsemmisítése iránt a kérelmezők bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő. Érintettségük alátámasztására hivatkoztak arra, hogy lakóhelyük Szombathelyen található, ezen belül olyan választókerületben, amelyben a választópolgárok száma több mint 5%-kal tér el az átlagtól. Álláspontjuk szerint a határozat ellentétes a 306/B. § és 306/A. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakkal. Hivatkoztak arra, hogy a jogszabályi rendelkezések szerint a választókerületekben a választásra jogosultak számának megközelítőleg azonosnak kell lennie. A jogszabály eltérést ugyan engedélyez, a Ve. 306/B. § ugyanakkor előírja az öt százaléknál nagyobb eltérés indokainak megjelölését, ennek a követelménynek a határozat nem felel meg, csupán az összes választókerülettel összefüggésben tartalmaz bizonyos indokokat. Ez utóbbiak sem felelnek meg a Ve. előírásainak, amely az eltérés lehetséges indokait kifejezetten szabályozza.

A kérelmezett védiratában a felülvizsgálati kérelem elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a kérelmezők vonatkozásában a Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti érintettség nem áll fenn, ehhez ugyanis nem elegendő pusztán az a tény, hogy Szombathelyen rendelkeznek lakóhellyel. A kérelmük a város egészére vonatkozó választókerületi beosztás felülvizsgálatát célozza, nem

jelöltek meg és nem igazoltak a saját közvetlen érintettségükre vonatkozó körülményeket. A kérelmezők az új beosztás szerint is a korábbi választókerületükhöz tartoznak. A határozat több pontban is tartalmaz indokolást arra vonatkozóan, mely okból van eltérés az egyes választókerületek között, tehát a kérelmezett az indokolási kötelezettségének eleget tett. Ezzel kapcsolatban a Ve. szabályait nem lehet kiterjesztően értelmezni, választókerületenkénti részletes indokolást a jogszabály nem ír elő, ilyen rendelkezést a kérelmezők maguk sem jelöltek meg, így a kérelmük hiányosnak tekintendő. Az ügy érdemében kifejtette, hogy a Ve. vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése a kérelmezők részéről téves, hiszen a 306/A. § (3) bekezdése jogszerűen lehetővé teszi a legfeljebb 15%-os eltérést. A 306/C. § b) pontja pedig a 20%-os eltérés meghaladása esetén írja elő a beosztás módosítását. A kérelmezett álláspontja szerint ebből az következik, hogy az indokolási kötelezettség a 15%-os eltérés feletti esetekben áll fenn. Utalt arra is, hogy a joggyakorlat nem egységes ebben a körben, más helyi választási irodák határozatai is csak elvétve tartalmaznak ilyen indokolást.

A helyi választási iroda vezetőjének határozatával kapcsolatos jogvita közigazgatási jogvitának minősül, ezért annak elbírálása a Győri Törvényszék, mint közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszék hatáskörébe tartozik.

A kérelmezők felülvizsgálati kérelme alapos.

A felülvizsgálati kérelem kapcsán a bíróságnak elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a kérelmezők a Ve. kérelmezett által is felhívott szabálya szerint az ügyben érintett személyeknek minősülnek-e. A kérelmezett helytállóan utalt a Kúria több döntésére is abban a vonatkozásban, hogy a kérelem formai és tartalmi követelményeknek való meg nem felelése, így az érintettség hiánya esetén is érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak van helye, ahogy arra is helytállóan utalt, hogy a jelen ügy nem minősül népszavazási ügynek. A bíróság álláspontja szerint ugyanakkor a kérelmezők a felülvizsgálati kérelmükben részletesen bemutatták, hogy milyen alapon tekintendők az ügyben érintetteknek. A támadott határozat tárgya a választókerületek felosztásának módosítása, amellyel kapcsolatos határozat tekintetében a Ve. is előírja az egyes tartalmi elemeket, ahogy azt is, hogy azt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. Ez a rendelkezés is arra utal, hogy a kérelmezőknek, mint az adott településen választójoggal rendelkező személyeknek fennáll az érintettsége abban a körben, hogy a saját választókerületükben megismerjék a törvényben szabályozott mértékű eltérés indokait. A kérelmezett hivatkozásával ellentétben a felülvizsgálati kérelemben azt is egyértelműen megjelölték, hogy mely jogszabályi rendelkezés megsértésére hivatkoznak. Ebből következően a bíróság a kérelmet érdemben bírálta el.

Az egyéni választókerületek kialakítására nézve a Ve. 306/A. § (2) bekezdés a) és b) pontja azt a követelmény támasztja, hogy a választókerületek összefüggő területet alkossanak, és azokban a választásra jogosultak száma megközelítően azonos legyen.

A 306/A § (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy egy adott választókerület választásra jogosultjainak száma a településen az egy egyéni választókerületre jutó választásra jogosultak számtani átlagától legfeljebb tizenöt százalékkal eltérjen, figyelemmel településszerkezeti, földrajzi, és egyéb helyi sajátosságokra.

A választókerületek kialakításáról szóló határozat tartalmi követelményére nézve a Ve. 306/B.§ tartalmaz taxatív felsorolást, előírva, hogy a helyi választási iroda vezetője a választókerületek kialakításáról szóló – az egyéni választókerületek határát, a központi névjegyzék alapján az egyéni választókerületben választásra jogosultak számát, az egyéni választókerület választásra jogosultjai számának a településen egy egyéni választókerületre jutó választásra jogosultak számának átlagától való eltérésének mértékét, az öt százaléknál nagyobb eltérés indokát, valamint a helyi választási bizottság véleményét is tartalmazó – határozatát a helyben szokásos módon tizenöt napra közzéteszi.

A felek közötti jogvita tárgyát az képezte, hogy a határozatban a kérelmezett eleget tett-e a Ve. 306/B. § szerinti indokolási kötelezettségének. A felhívott rendelkezés több tartalmi elemet is meghatároz a határozat vonatkozásában, ezek közül az eljárás tárgyát képező határozat a kérelmezők szerint egy elemet nem tartalmazott, mégpedig az egyéni választókerület választásra jogosultjainak számának az átlagos számtól való, öt százalékot meghaladó eltérés indokát.

A bíróság álláspontja szerint téves az a kérelmezetti jogértelmezés, miszerint pusztán a tizenöt százalékos meghaladó eltérés vonatkozásában áll fenn indokolási kötelezettsége. A Ve. 306/B. § ebben a körben nem szorul értelmezésre, mivel egyértelmű szabályt tartalmaz. Meghatározza ugyanis, hogy miben áll az az eltérés, amelynek öt százaléknál nagyobb mértékét indokolni kell. Az eltérésnek a választókerület választásra jogosultjainak száma és a településen az egy egyéni választókerületre jutó választásra jogosultak számának átlaga között kell fennállnia. A mondatban ezt követő mondatrész („az öt százaléknál nagyobb eltérés indokát”) az előző mondatrészből definiált eltérésre lehet kizárólag vonatkoztatni. Amennyiben a szabályozás kizárólag a tizenöt százalékos feletti eltérésre vonatkoztatná az indokolási kötelezettséget, úgy a Ve. 306/B. §-ának ezt a rendelkezést kellene tartalmaznia.

A Ve. 306/A. § (3) bekezdése kétségtelenül lehetővé teszi az átlagtól való legfeljebb tizenöt százalékos mértékű eltérést, illetve az eltérés húsz százalékos meghaladó mértéke esetére írja elő a beosztás módosítását, ezek a rendelkezések azonban nem vonatkoztathatók a jelen perbeli határozattal kapcsolatos indokolási kötelezettséget előíró szabályra. Az eltérésre a jogszabály ugyan lehetőséget ad tizenöt százalékos mértékig, ettől függetlenül azonban azt is előírja, hogy amennyiben az eltérés az öt százalékos meghaladja, úgy a választási iroda vezetőjének ebben a körben indokolási kötelezettsége keletkezik.

A határozat kétségtelenül tartalmaz általános jellegű indokokat, ezzel azonban a kérelmezett nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, mivel a Ve. kifejezetten az öt százaléknál nagyobb eltérés indokának megjelölését írja elő, ilyet pedig a határozat indokolása nem tartalmaz. A határozat indokolása is utal annak tartalmi elemeire (4. oldal utolsó bekezdés), de maga sem jelöli meg, hogy ilyen indokolást tartalmazna. Az indokolási kötelezettség terjedelmére, részletességére nézve a jogszabály kétségtelenül nem tartalmaz külön előírást, ám az indokolás teljes hiánya semmiképpen nem felel meg a hivatkozott jogszabályi rendelkezésnek.

A bíróság észlelte, hogy a közigazgatási iratok között fellelhető, a Helyi Választási Bizottság 2023. november 13. napján tartott üléséről készült jegyzőkönyvben a választókerületi beosztás módosításának indokait a választási iroda vezetője részletesen ismertette. A Ve. hivatkozott

rendelkezése szerint ugyanakkor az öt százalékot meghaladó eltérés indokait a helyben szokásos módon közzéteendő határozatnak kell tartalmaznia.

Az indokolási kötelezettség elmulasztásának jogszabálysértő jellegén nem változtat az a körülmény, hogy a más településeken hozott hasonló határozatok milyen tartalmú indokolást tartalmaznak.

A kifejtettek szerint a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat nem felel meg a Ve. 306/B §-ban foglalt, az indokoláshoz kapcsolódó tartalmi követelményeknek, ezért azt a bíróság a Ve. 228. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (Kp.) 89. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján megsemmisítette, és a kérelmezettet új eljárás lefolytatására kötelezte. Figyelemmel arra, hogy a határozat indokolása hiányos, és azt az eltérési indokok ismeretének hiányában a bíróság sem pótolhatja, a bíróságnak a megváltoztatásra nem volt lehetősége.

Az új eljárásban a kérelmezettnek a Ve. 306/B § előírásainak megfelelő indokolással ellátott határozatot kell hoznia, azaz meg kell jelölnie az egyéni választókerület választásra jogosultjai számának a településen egy egyéni választókerületre jutó választásra jogosultak számának átlagától való, öt százalékot meghaladó eltérés indokait.

A bíróság eljárása a Ve. 229. § (2) bekezdésén alapul.

Az eljárási illetéket a kérelmezett személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Győr, 2023. december 1.

Dr. Varga András s.k.
a tanács elnöke

Nagyné dr. Hokstok Kinga s.k.
bíró

Dr. Kállai Erik s.k.
bíró